

РЕШЕНИЕ

№ 21177

гр. София, 21.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 141 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СИЛВИЯ СТ.
ХАЗЪРБАСАНОВА

при участието на секретаря ДЕСИСЛАВА АЛ. ЛАЗАРОВА
като разглежда докладваното от СИЛВИЯ СТ. ХАЗЪРБАСАНОВА
Гражданско дело № 20221110160413 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Дял I, глава XII от ГПК.

Образувано е по искова молба на „М“ ООД против „Д“ ООД, с която са предявени обективно кумулативно съединени искове за осъждане на ответника да заплати на ищеца сума в размер на **1620.00 лв.**, представляваща непогасен остатък от договорно възнаграждение по договор за международен автомобилен превоз на стоки от 13.01.2022 г., ведно със законната лихва, считано от подаване на исковата молба – 08.11.2022 г. до окончателното плащане, както и сумата в размер на **103,50 лв.**, представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от 19.03.2022 г. до 03.11.2022 г..

Ищецът „М“ ООД твърди, че на 13.01.2022 г. с ответника сключил договор за международен автомобилен превоз на стоки съгласно потвърждение на заявка – договор № 151-12-2021 за международен автомобилен транспорт при следните параметри: релация – Полша – България; дата на товарене – 09.02.2022 г.; дата на разтоварване – 14.02.2022 г.; навло – 4080 лева с ДДС, платими от ответника. Твърди, че ищцовото дружество е изпълнило всички задължения по договора, като е доставена стоката, за която е издадена ЧМР международна товарителница. За извършения превоз ищецът издал фактура № 0000001593/16.02.2022 г. за сумата от 4080 лв. с ДДС, която е била получена от ответното дружество и последвало частично плащане на сумата от 2460 лв. Ето защо предявява настоящите искове, като претендира и разноски.

Ответникът „Д“ ООД е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, в който не оспорва сключването на превозния договор. Оспорва, че изпълнението е

извършено съобразно уговореното, тъй като стоката била транспортирана като била подредена стифирана на 4 линейни метра, без разрешение на собственика на товара, за което имало възражение в ЧМР товарителницата. Съобразно т.2 на сключената заявка договор не били изпълнени изискванията за товара, неговата маса, големина и начин на превоза. Сочи, че поради неточното изпълнение на задълженията по договора от страна на ищеца не дължи заплащане на цената на извършения превоз. Възразява, че искът е погасен по давност. Моли за отхвърляне на исквете. Претендира разноски.

Третото лице – помагач на страната на ответника – „Е“ ООД изразява становище за неоснователност на предявените иски с мотиви, сходни с изразените от ответника в отговора на исковата молба, поради което моли за отхвърляне на исквете.

Третото лице – помагач на страната на ответника – „Е“ ООД, изразява становище, с което също оспорва предявените иски. Моли за отхвърляне на исквете.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Не се спори между страните и се установява от представената по делото транспортна заявка-договор № 151-12-2021 от 13.01.2022 г., че същите са били обвързани от договор за превоз, по силата на който ищецът, в качеството си на превозвач, е приел да изпълни възложения от ответника международен превоз на стоки, при следните параметри: релация – Полша – България; дата на товарене – 09.02.2022 г. с посочен в договора товарен адрес; дата на разтоварване – 14.02.2022 г., с разтоварен адрес: 2 адреса София по ЧМР; вид на автомобила: стандарт, с номер СА 3546 ХН/С 7208 ЕР, вид на стоката – безопасна, 13,6 м., до 10 тона, навло – 3 400 лв. + ДДС, платими до 30 работни дни след получаване на оригинални ЧМР и фактура. В т.5 от договора е уговорено автомобилите да са със здрав под и брезент, добро техническо състояние и задължително ЧМР – застраховка. В т. 6 е посочено, че указанията във връзка с превоза са задължителни за превозвача и той е длъжен да се съобразява с тях. Превозвачът е длъжен още да предоставя информация за движението на автомобила, винаги когато му бъде поискана. В случаи, че транспортирането на товара е затруднено или преустановено, превозвачът следва да уведоми спедитора в най-кратък срок за това.

Съгласно т. 7 от постигнатите между страните договорености, шофьорът следва задължително да присъства при товарене и разтоварване на стоката. Уговорено е, че, ако се констатира повече стока или липси от нея, превозвачът е длъжен да уведоми спедитора незабавно от товарен пункт, като в противен случай отговорността е само и единствено на фирмата превозвач. Уговорено е, че всички рекламации по неспазване срока на доставка или липси и други повреди по стоката са за сметка на превозвача. В т. 11 е посочено, че всички останали условия по договора се уреждат съгласно ЧМР-конвенцията /т.е. превозвачът-спедитор отговаря пред Д ООД като първи превозвач, а наетите от него се явяват подизпълнители/, както и от общите спедиторски условия, приети от НСБС, издание от 1996г. В т. 12 са предвидени следните специфични изисквания, а именно: шофьорът да вземе

от товарен пункт пакинг лист, деливъри нод, ЧМР и ако има други документи, съпровождащи стоката, да ги завери на разтоварен пункт и да ги предаде на ф-ма Д ООД, като документите са задължителни за плащането.

По делото е представена фактура – оригинал № 0000001593/16.02.2022 г., издадена от ищеца за извършения превоз на стойност 4 080 лв. с ДДС, като от представеното преводно нареждане се установява, че ответникът е заплатил по банкова сметка на ищеца сумата в размер на 2 460 лв. на 15.06.2022 г., за което обстоятелство страните нямат спор.

От представената по делото международна товарителница № 008919 се установява, че стоката е натоварена от превозвача – „М“ ООД, СА 3546 ХН/С 7208 ЕР, от товарния пункт на 09.02.2022 г. и е доставена на получателя в разтоварния пункт на 14.02.2022 г. Посочено е брутното тегло на товара – 2 244 кг., както и че стоката е пристигнала в склада на „Е“ ООД стифирана на 4 линейни метра.

Представени са още покани за плащане на процесните суми, съответно от 18.07.2022 г., получена от ответника на 19.07.2022 г. и от 08.08.2022 г., изпратена на електронния адрес на ответното дружество.

По делото е представена заявка – договор за извършване на международен транспорт на товари от 04.02.2022 г., по силата на който товародателят „Е“ ООД е възложил на „Е“ ООД извършването на международен превоз, при следните условия: дестинация – от Полша до България, като са посочени съответно адресите на товарене и разтоварване; срокове: дата и час на товарене - 7-8.2.2022 /09:00 - 16:00 часа, дата и час на разтоварване - 14-15.2.2022 г/ от 9:00 до 17:30 часа; данни за товара: вид стока - нови АТВ-та, брой и вид опаковка - 2 бр. 396/188/125 см., брутното тегло - 2 244 кг., начин на натоварване - странично, придружаващи документи - CMR, фактура, EX1, място за получаване на документите - на място; данни за автомобила и шофьора - СВ 5068 МК/С 7306 ЕК, маршрут – през ЕС. В т. 8 от договора са уговорени условията за плащане, като за платец е посочено „Е“ ООД, при договорено навло от 2700 лв. + ДДС, платими веднага след получаване на посочените в договора документи.

Представена е и заявка договор № 2-24-2022 за извършване на транспортни услуги от 07.02.2022 г., по силата на който възложителят „Е“ ООД е възложило на „Д“ ООД извършването на транспортни услуги, при следните параметри: автомобил - 13,60 м., № СА 3546 ХН, С 7208, дата на товарене 02.02.2022, с посочен в договора адрес на натоварване, вид и опаковка на товара: бордови, тегло – 20 Т, срок на доставка – 14.02.2022 г., платец на навлото - „Е“ ООД.

Представена е електронна кореспонденция от 14.02.2022 г. между „Е“ ООД и „Е“ ООД, видно от която възложителят уведомява превозвача, че стоката е пристигнала в склада му стифирана на 4 линейни метра, а не на 8 линейни метра, без знанието и съгласието на възложителя, поради което е уведомило превозвача, че цената ще бъде редуцирана пропорционално.

Представена е и фактура № *****/14.02.2022 г. за сумата от 3 240 лв. с ДДС за

извършения превоз, издадена от „Е“ ООД и с получател „Е“ ООД, като от представеното преводно нареждане се установява, че възложителят е заплатил на 13.09.2022 г. сумата от 1 620 лв. по посочената фактура. Ответното дружество също е издало фактура № 0000000153/17.02.2022 г. за извършения превоз на стойност 2 700 лв. с ДДС и получател „Е“ ООД.

Представена е още претенция от 14.02.2022 г. от „Е“ ООД до ответното дружество, в която уведомява ответника, че при претенция от възложителя, ще потърси отговорността на ответника, тъй като двете каси по 4 метра били качени една върху друга, без разрешението на „Е“ ООД.

От заключението по приетата и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза, която съдът кредитира на основание чл. 202 ГПК, като компетентно, безпристрастно и обективно изготвено, се установява, че ищцовото дружество е осчетоводило процесната фактура №00000001593/16.02.2022г., като с така извършеното осчетоводяване “М“ ООД е увеличило вземанията си от „Д“ООД със сумата в размер на 4 080,00 лв., увеличило е приходите си от продажби на услуги със сумата в размер на 3 400,00 лв., както и увеличило задълженията си към бюджета с начисленият ДДС в размер на 680,00 лв., включило е фактурата в Дневника за продажби за данъчен период м.02.2022г. под пореден №10, като фактурата е намерила отражения и в подадената Справка-декларация за ДДС за данъчен период м.02.2022г. с начисленият ДДС в размер на 680,00 лв. Установява се също, че ответното дружество също е осчетоводило процесната фактура. С така извършеното осчетоводяване „Д“ООД е увеличило задълженията си към “М“ ООД със сумата в размер на 4 080,00 лв., увеличило е разходите за външни услуги със сумата в размер на 3 400,00 лв., както и увеличило правото си на приспадане на данъчен кредит с начисленият ДДС в размер на 680,00 лв., включило е фактура №00000001593/16.02.2022 г. в Дневника за покупки за данъчен период м.02.2022г. под пореден №9, като фактурата е намерила отражения в подадената Справка-декларация за ДДС за данъчен период м.02.2022г. на ДДС с право на пълен данъчен кредит в размер на 680,00 лв. Установява се, че ответното дружество е ползвало правото си на приспадане на данъчен кредит за данъчен период м.02.2022г. по фактура №00000001593/16.02.2022г. с начисленият ДДС в размер на 680,00 лв. Вещото лице дава заключение, че с преводно нареждане за кредитен превод от 15.06.2022г. „Д“ООД е превело по сметката на “М“ООД с IBAN: BG84UNCR70001522246621 в „У“ АД сума в размер на 2 460,00 лв., с основание: ф. 1593/16.02.2022, като към 31.08.2023 г. непогасена остава сумата в размер на 1 620,00 лв., а размерът на законната лихва за забава върху сумата от 1 620,00 лв. за периода от 19.03.2022г. до 03.11.2022г. е 103,50 лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от **правна страна** следното:

Възникналите между страните правоотношение са с източник договор за международен превоз на стоки по смисъла на чл. 1, т. 1 от Конвенцията за международен автомобилен превоз на товари (наричана за краткост Конвенция CMR), доколкото мястото

на приемането на стоката за превоз и мястото на доставянето, се намират в различни държави – Полша и България, поради което към процесното правоотношение са приложими разпоредбите на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) (наричана за краткост Конвенция CMR), по която България е страна.

Разпоредбите на Конвенцията CMR не дерогират нормите на вътрешното право съдържащи се в специалните Закон за автомобилните превози и ТЗ, които уреждат по аналогичен начин превозния договор.

Договорът за автомобилен превоз по общата му уредба на ТЗ и на ЗАВП е възмезден, двустранен договор, съгласно който превозвачът се задължава да промени местоположението на товар чрез използване на превозно средство, срещу задължение на другата страна /изпращач, товародател/ да му заплати възнаграждение.

Съгласно чл. 379 ТЗ, с отделни закони се уреждат особените правила за отделните видове превози. Съгласно чл. 49 от ЗАВП, с договор за автомобилен превоз на товари превозвачът се задължава срещу заплащане да превози с превозно средство до определено местоназначение товар, който изпращачът му предава. Правното действие на договора за международен автомобилен превоз на товари попада под приложното поле на чл. 372, ал. 1 ТЗ, вр. чл. 379 ТЗ и чл. 49 и сл. от ЗАВП.

В практиката на ВКС, обективирана в решение № 135/05.10.2011 г. по т. дело № 1103/2010 г. на ВКС, ТК, II т. о., е възприето становище, че договорът за международен автомобилен превоз е неформален консенсуален договор и за неговото сключване е достатъчно доказване наличието на съвпадение на насрещните волеизявления на съконтрагентите. Съгласно чл. 9, т. 1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) товарителницата удостоверява до доказване на противното условията на договора и получаването на стоката от превозвача, а съгласно чл. 4 (като аналогична разпоредба се съдържа и в чл. 50, ал. 1 от ЗАВП), договорът за превоз се установява с товарителница, но нейната липса не засяга превозното правоотношение.

С подаване на заявката - договор за международен превоз и нейното приемане от насрещната страна се счита, че договорът за международен автомобилен превоз на стоки е сключен с всичките последици от това, включително задължението да се заплати договореното възнаграждение за превоза, както и задължението на ищеца превозвач да превози стоката на определеното място, да я предаде на получателя.

Релевантните факти към основателността на иска за дължимост на превозното възнаграждение са: наличие на превозно правоотношение между страните, елемент от което е заплащането на превозно възнаграждение, изпълнение на задълженията на превозвача по него, както и неизпълнение на задължението за заплащането на възнаграждението от задълженото лице и настъпил падеж за това.

Безспорно е, че направената от ответника и потвърдена от ищеца заявка за транспорт съдържа съвпадащи насрещни волеизявления на двете договарящи страни по съществените елементи на превозния договор - описание на товара, място на приемане и предаване

и превозна цена (навло). Между ищеца като превозвач и ответника като възложител на превоза, е сключен договор за международен автомобилен превоз по заявка - договор от 13.01.2022 г., по който превозвачът (ищец) се е задължил да превози посочения в него товар от определен товарен пункт в Полша, с дата на товарене – 09.02.2022 г., до определен разтоварен пункт в България и дата на разтоварване – 14.02.2022 г., срещу товарно възнаграждение от 3 400 лв. + ДДС, платимо в срок до 30 дни от представяне на оригинални CMR и фактура.

Не е спорно, че ответникът, в качеството си на спедитор по договор с трето лице „Е“ ООД, е възложил на ищеца, като превозвач извършване на превоз от Полша до България на определен товар. Когато спедиторът действа от свое име, при т. н. същински спедиционен договор, той става страна по превозния договор в качеството на товародател.

Страните нямат спор и се установява от представената международна товарителница № 008919, че стоката е натоварена от превозвача – „М“ ООД, СА 3546 ХН/С 7208 ЕР, от товарния пункт на 09.02.2022 г. и е доставена на получателя в разтоварния пункт на 14.02.2022 г., съгласно уговореното в заявка-договор между страните № 151-12-2021 от 13.01.2022 г. Следва да се посочи, че в представения договор не се съдържат указания относно начина на товарене и превозване на стоката, като в т. 4 е посочено само: вид на стоката: безопасна, 13,6 м., до 10 т., като за вида на превозния автомобил е посочено „стандарт“. Поради което съдът намира, че ищецът е извършил процесния превоз съгласно уговореното в договора, като е доставил стоката на уговорената дата - 14.02.2022 г. Не са налице твърдения или доказателства стоката да е пристигнала повредена. За това свидетелства и представената товарителница, в която е отбелязано само, че стоката е пристигнала в склада на „Е“ ООД стифирана на 4 линейни метра. В тази връзка следва да се отбележи, че съдът не споделя възражението на ответника за неточно изпълнение на договора, доколкото превозвачът не бил изпълнил изискванията за начин на разположение и начин на превоз на товара. Налице са указания за начин на натоварване на товара в представения договор за извършване на международен транспорт на товари от 04.02.2022 г., сключен между трети за делото лица, а именно - „Е“ ООД, от една страна, като възложител и „Е“ ООД, от друга, като превозвач, като е посочено товаренето да стане странично, а изрично „Е“ ООД в писменото си становище заявява, че в телефонен разговор между служители на „Е“ ООД и „Е“ ООД, възложителят е дал допълнителни указания, изразяващи се в това, че двете АТВ-та следва да бъдат натоварени на под при извършване на превоза им. Доколкото обаче в процесния договор от 13.01.2022 г., сключен между страните, подобни указания не са налице, съдът намира, че за ищеца не е възникнало задължение да превози товара, съобразно уговореното в правоотношенията между трети за делото лица, които не обвързват превозвача (ищец), който не е страна по посочените правоотношения.

Ето защо съдът намира, че за възложителя е възникнало задължение за заплащане на уговореното навло. Съгласно заключението на вещото лице по приетата и неоспорена от страните съдебно-счетоводна експертиза, с преводно нареждане от 15.06.2022г. ответникът

е заплатил на ищеца по процесната фактура сумата в размер на 2 460,00 лв., като непогасена остава сумата в размер на 1 620,00 лв., поради което предявеният иск се явява основателен в неговата цялост.

Предвид основателността на предявения иск, съдът следва да разгледа възражението на ответника за погасяване по давност на правото на ищеца да търси сумата по възнаграждението.

Тъй като в случая става въпрос за международен превоз на товари под режима на CMR, за споровете, възникнали във връзка с изпълнението му, са приложими разпоредбите на Конвенцията по отношение на специалната давност за погасяване на вземането. Спорът е за превозно възнаграждение, поради което съдът намира, че срокът на погасителната давност е този по чл. 32, ал. 1, б. „в“ CMR. Съгласно ал. 1 на чл. 32 на Конвенцията, „исковете, свързани с превози, подчинени на тази конвенция, се погасяват с изтичането на едногодишен давностен срок“. Давностният срок съгласно хипотезата на чл. 32, ал. 1, б. „в“ от Конвенцията, започва да тече след изтичане на тримесечен срок от датата на сключване на превозния договор. Процесният договор е сключен на 13.01.2022 г. Срокът за предявяване на иска за възнаграждение започва да тече от 13.04.2022 г. и към 08.11.2022 г. – датата на подаване на исковата молба, правото на иск за претендиране по съдебен път на това възнаграждение не е погасено по давност, поради което неоснователно се явява възражението на ответника в тази насока.

По иска с правно основание чл. 86 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже наличието на главен дълг и изпадането на ответника в забава.

В тежест на ответника е да докаже погасяване на задължението или да опровергае презумпцията за добро изпълнение.

Основателността на главния иск обосновава основателност на акцесорния иск по чл. 86 ЗЗД за мораторна лихва върху главницата за периода от 19.03.2022г. до 03.11.2022г. в размер на 103,50 лв., съгласно заключението по съдебно-счетоводната експертиза.

По разноските:

Предвид изхода на спора право на разноски има единствено ищецът. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата в размер на 369 лв., представляваща разноски за държавна такса и депозит за вещо лице в настоящото производство, както и сумата от 40 лв., представляваща държавна такса по обезпечението. Съдът намира за основателно възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ищеца за настоящото и обезпечителното производство. Това е така доколкото съгласно действалите към момента на сключване на процесните ДПЗС-та разпоредби на НМРАВ, минималното адвокатско възнаграждение по настоящото производство съгласно чл. 7, ал. 1, т. 2 възлиза на сумата от 350,65 лв., а по обезпечителното – в размер на 300 лв., съгласно чл. 7, ал. 1, т. 1 НМРАВ, до които суми претенциите следва да бъдат уважени. Ответникът следва да бъде осъден да заплати и сумата от 48 лв. – такса по и.д. № 2112/2022 г. по описа на ЧСИ С.

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Д“ ООД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „А“ № 7, бл. 2, вх. А, ет. 1, ап. 2, да заплати на „М“ ООД, ЕИК 203487679, със съдебен адрес: гр. София, ул. „П“ № 15, ет. 6, офис 16, сумата в размер на **1620,00 лв.**, представляваща непогасен остатък от договорно възнаграждение по договор за международен автомобилен превоз на стоки от 13.01.2022 г., ведно със законната лихва, считано от подаване на исковата молба – 08.11.2022 г. до окончателното плащане, както и сумата в размер на **103,50 лв.**, представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от 19.03.2022 г. до 03.11.2022 г.

ОСЪЖДА „Д“ ООД, ЕИК ..., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „А“ № 7, бл. 2, вх. А, ет. 1, ап. 2, да заплати на „М“ ООД, ЕИК 203487679, със съдебен адрес: гр. София, ул. „П“ № 15, ет. 6, офис 16, сумата в размер на 719,65 лв. – разноси по настоящото производство, сумата от 340 лв. – разноси в обезпечителното производство, както и сумата от 48 лв. – такса по и.д. № 2112/2022 г. по описа на ЧСИ С.

Решението е постановено при участието на трети лица – помагачи на страната на ответника - „Е“ ООД и „Е“ ООД.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано в двуседмичен срок от връчването на страните пред Софийски градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

Съдия при Софийски районен съд: _____